

На основу члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, број 10/2013, 142/2014, 142/14, 103/2015 , 101/2016, 35/202, 94/2024), члан 32. став 1. тачка 4. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/2007, 83/2014-22 –(др. закон), 101/2016-9 - (др. закон), 47/2018-3, 111/2021-3 - (др. закон), члана 5. Одлуке о буџету општине Голубац за 2025. годину-програмска активност Мере подршке руралном развоју 0101-0002 (Сл. гласник општине Голубац 16/24), члана 40. Статута општине Голубац (Службени гласник општине Голубац бр. 1/19 и 10/19), и Решења о давању претходне сагласности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, број 002697797 2025 14840 007 000 000 001 од 2025. године), Скупштина општине Голубац на седници одржаној 30.06.2025.

године донела је ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ОПШТИНУ ГОЛУБАЦ У 2025. ГОДИНИ

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА Општина Голубац

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Општина Голубац се налази у региону Јужне и источне Србије, у Браничевском округу на десној обали Дунава који протиче у дужини од 52 километра кроз територију општине и чини природну границу са Румунијом. Западна граница је општина Велико Градиште, на истоку општина Мајданпек, општина Кучево је на југу, док северну границу чини река Дунав. Битна карактеристика његовог географског положаја је та да се налази на граници два геопоростора, низијског (ободни део Панонске низије) и Карпатског, планинског система. Општина Голубац заузима површину од 368 квадратних километара, на којој се налазе 24 насеља у којима према попису из 2022. године живи 6.599 становника. Просечна густина насељености 18 становник на квадратни километар. Општински центар је насеље Голубац, смештено на самој обали Дунава. Голубац је удаљен око 50 километара од Пожаревца, центра Браничевског округа а од Београда је удаљен 130 км. Државни пут Београд – Кладово, је за општину уједно и најзначајнији путни коридор (Ђердапска магистрала). Речни саобраћај на територији општине има велики потенцијал захваљујући пловном путу Дунава. На том пловном путу, најатрактивнији сектор представља Ђердапска клисура (Iron Gate), настала као пробојница кроз планински масив Карпата.

Природни услови и животна средина: Основни природни потенцијал Голубца је река Дунав, кичма Европске Уније, такозвани коридор 7. Дунав је код Голубца најшири у целом свом току, што је посебно вредно за развој туризма. Од Голубачке тврђаве започиње велелепна Голубачка клисура дужине 13,5 километара са стрмим стеновитим странама и до 300 метара висине изнад нивоа реке. Ђердапско језеро је највеће језеро у Србији, површине је 253 км², сужава се на четири клисуре и три колтине (на територији општине Голубац - Голубачка клисура и Љупковска котлина), и међу најдубљим је у Европи (до 90м). На осталом делу територије налази се мањи број река и потока које су непосредне притоке Дунава (Туманска река, Брњичка река, Чезава, Добранска река и Кожица). Западну границу општине Голубац чини река Пек. Кроз град Голубац протичу Бродарички и Гробљански поток који су регулисани затвореним профилима и чије воде се уливају у Дунав. Национални парк „Ђердап“ заузима простор од укупно 63,608 хектара а од те површине 18,117 хектара, или 29% је у оквиру општине Голубац (49% од њене укупне површине). У низијско-брдском делу општине, издвајају се следећи елементи рељефа: алувијалне равни Пека и Дунава; ниска заравњења брда на развођу сливова Пека и Туманске реке; зона еолског рељефа јужног дела пожеженске пешчаре; благо заталасано дно Голубачко-Житковачке удолине са долинама средњег и доњег дела слива Туманске реке. У планинском делу општине издвајају се следећи елементи рељефа: гребени и уске речне долине сливова Брњице, Добре, Кожице, Чезаве и осталих десних притока Дунава; крашки терени Дебелог брда и Великог Клокочара у сливу Туманске реке и клисуром Брњице; узводни део Ђердапске клисуре. Иако располаже солидним

рударско-геолошким потенцијалима, ове сировине су углавном неискоришћене. У значајним количинама експлоатише се само грађевински камен. Богатство флоре и фауне нуди велике могућности за развој ловног и риболовног туризма, као и узгој лековитог биља, што представља још од значајних компаративних предности Голупца. Шумске површине заузимају простор од 17,406 хектара, или 47% од укупне површине општине. Налазе се, скоро у целини, у средишњем и источном делу општине (16,132 хектара, или 93%). Ове шумске површине су највећим делом у оквиру Националног парка „Ђердап“.

Дрвени потенцијал у општини се састоји од укупно 1,974,500 м³, а у томе дрвна маса у високим шумама учествује са 1.810.733 м³ (92%) у укупној дрвној маси што се сматра врло повољним стањем. Овај дрвени потенцијал је са 82% представљен буквама, а са 10% шумама храста у укупној запремини дрвне масе. По једном хектару високих букових шума има, просечно, 200 м³ дрвне масе, а високих хрстових шума 155 м³ дрвне масе. У изданацким шумама има још 163,767 м³ дрвне масе или просечно 45 м³ по једном хектару. Овде се ради, углавном, о изданацким хрстовим и буковим шумама (121,626 м³ или 74%), затим о багремима и другим лишћарима (14%) и о боровима и другим четинарима (12%). Годишњи запремински прираст највреднијих високих букових шума је 6 м³, а хрстових 4 м³/ха, односно сваке године дрвна маса се обнавља за 3% (буква) и 2% (храст) укупне запремине. Строги природни резерват "Голубачки град" на падинама непосредно изнад и око Голубачке тврђаве, на простору од 23 ха, чија је вредност у постојању веома ретких биљних заједница и врста: ниских и високих шибљака јоргована, грабића и јасена, фрагментна шума термофилних хрстова и букових шума са орахом. Строги природни резерват "Бојана", на простору од 27 ха, којим се штити јединствена аутохтона састојина као део заједнице реликтног типа букве и ораха и ретких реликтних врста мечје леске, црног јасена, грабића, маклена и др. Строги природни резерват "Татарски вис", у изворишном делу Левог реке, на простору од 25 ха, чија је особеност у уочљивој повезаности вегетације и геолошке подлоге. Резерватом су обухваћена два међусобно оштро раздвојена геолошка супстрата: кристаласти шкриљци над којима се развила заједница храста китњака помешана са стаблима граба и кречњак над којима се развила састојина букве. Строги природни резерват "Босман - Соколовац", на простору од 281 ха, чија је вредност у постојању биљних заједница реликтног типа, заједница ниских шума и шибљака, реликтних заједница мешовитог састава и осиромашене заједнице букве и мечје леске. Клима Голупца је умерено континентална са јасно изражена четири годишња доба. Средња годишња температура ваздуха износи 11°C. За температурни режим је карактеристична велика колебљивост минималних и максималних температура. Забележен је минимум од -27°C. Насупрот томе екстремне вредности максималних температура могу достићи преко 40°C. Средњи годишњи број дана са температурама вишим од 25°C, износи 99 или више од 3 месеца. Тропских дана са температурама изнад 30°C има 36. Снег је редовна појава на територији општине Голубац. На посматраном простору снег просечно годишње траје 38 дана. Количина падавина се креће у распону од 663 мм/год. (Браничево) до 756 мм/год. (Брњица). Специфичну климатску особину представља велика учесталост дувања кошаве — ветра из југоисточног правца. Југоисточни ветар има највећу средњу јачину у новембру (3,6 м/с) и децембру (3,3 м/с). Највећа облачност је у зимском периоду, а најмања у току лета сагласно кретању релативне влажности ваздуха. У летњој сезони климатске прилике су оптималне због близине Дунава, односно Ђердапског језера јер неповољни ефекат високих температура ублажава већа влажност ваздуха, а то све заједно побољшава услове за развој климатско - рекреативног туризма.

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: Општина Голубац, се у складу са Уредбом о јединственој листи развијености региона и јединица локалних самоуправа, налази у петој групи, девастираних општина (степен развијености је испод 50% од просека Републике Србије). Према попису из 2022. године број становника у Голупцу износио је 6.599 што је за 1.732 становник мање него 2011. године. Овакав пад броја становника односно изражена депопулација је последица негативног природног прираштаја и све веће миграције младог становништва ка већим градовима и иностранству. Старосна структура становништва је неповољна, 1/3 становника је старија од 65 година. Овакви трендови у природном кретању становништва учинили су да је просечна старост популације општине Голубац 50 година, што је изнад републичког просека. На привременом боравку у иностранству борави око 2.500 – 3.000 становника. По километру квадратном према попису из 2022. године живело је само 18 становника, што

је далеко мање од 150 становника што по ОЕЦД претставља критеријум за руралност једног подручја. Пољопривредом се бави више од 25 % становника општине. Како се смањује број становника тако се јавља и тенденција смањења броја домаћинстава, која је најприсутнија у сеоским насељима. Разлоге смањењу броја домаћинстава треба тражити у великој незапослености те је отуда забележен и велики одлив становништва у иностранство на рад. Такође, лоше стање комуналне инфраструктуре и слабија доступност основних услуга у сеоским насељима неповољно утиче на број становника. Одлазак младих људи из родног места у веће градове у Србији или у иностранство, један је од највећих проблема са којим се општина Голубац суочава. Млади људи напуштају своје домове у потрази за запошљењем и бољим животним стандардом, а негативан природни прираштај, старење становништва и смањење броја домаћинстава су директна последица те тенденције. У структури броја чланова домаћинстава највише је домаћинстава са једним чланом. У укупном броју становника (из 2022. године) 48 % су мушкарци, а 52 % су жене. У погледу етничке структуре доминира становништво српске националности (86,80%), док је од мањина највише Влаха (4,89%).

Основни демографски подаци

Површина (км ²) ¹	367	2023.
Број насеља ²	24	2023.
Становништво – процена средином године	6502	2023.
Густина насељености (број становника/км ²) ³	18	2023.
Стопа живорођених ³	4	2023.
Стопа умрлих ³	21	2023.
Стопа природног прираштаја ³	-17	2023.
Очекивано трајање живота живорођених (просек година) ³	74	2023.
Просечна старост (у годинама) ³	50	2023.
Извор: 1 Републички геодетски завод 2 Територијални регистар, РЗС 3 Витална статистика, РЗС РЗС		

Диверзификација руралне економије: Општина Голубац, се у складу са Уредбом о јединственој листи развијености региона и јединица локалних самоуправа, налази у четвртој групи најнеразвијених општина у Србији (степен развијености је испод 60% од просека Републике Србије) односно у петој групи, девастираних општина (степен развијености је испод 50% од просека Републике Србије). Општина Голубац је неразвијена општина са недовољно привредних капацитета и слабо развијеним и неквалитетним услужним сектором. Тржиште рада и даље има исте карактеристике у смислу високе незапослености, ниског учешћа запослености у приватном сектору, ниске мобилности радне снаге. Опште карактеристике тржишта рада су неусаглашеност понуде и потражње радне снаге, велико учешће дугорочно незапослених, неповољна старостна и квалификациона структура незапослених, висока стопа незапослености младих, велики број незапослених који припадају теже запошљивим категоријама, као и велики број ангажованих у сивој економији. Туризам У области туризма на локалном плану неопходна је систематизација и подизање квалитета садашње понуде, унапређење локалне туристичке инфраструктуре и супраструктуре, развој нове туристичке понуде као и образовање кадрова за рад у туризму. Смештајни и угоститељски капацитети су недовољни, а они који постоје, најчешће не испуњавају тражене стандарде квалитета у пружању услуга смештаја и исхране. Изградња нових и ревитализација старих објеката захтева значајна средства, али је неопходна, јер то представља основу за даљи развој туризма. Потенцијали за развој туризма су: Туристички простор „Тврђава Голубац“, Национални парк Ђердап; Викенд насеља са око 3.500 викендица; Једриличарски центар Србије; Кањон Брњичке реке; Манастир Тумани; лов и риболов; Туризам специјалних интересовања, Кружне туре и Кратки одмори. Рурални туризам представља производ за чији развој постоје адекватни антропогени и геоморфолошки услови у руралним пределима подручја. Овај вид делатности може бити значајан додатни извор прихода становништва на селу. На територији општине неколико села има повољне могућности за развој сеоског туризма, јер се налазе у атрактивном природном окружењу (Дунав и Национални парк Ђердап). Овај вид туризма је могуће повезати са производима специјалних интересовања, наутиком и кружним турама у циљу повећања атрактивности. На овом подручју постоји око 90 регистрованих домаћинстава која додуше краткотрајно сезонски имају приходе од бављења

сеоским туризмом односно издавања смештаја. Туристичке атракције у руралном туризму су: аутентична гастрономска и сценографска понуда која омогућава јединствен доживљај искуства простора, одмарања, рекреације и уживања, лов и риболов; повезаност производа са производима специјалног интересовања – возња бициклом, шетња уз панорамско разгледање и сл.; повезаност са производом кружних тура - креирање програма обиласка културно – историјског наслеђа и природних атрактивности у подручју друмским и воденим превозом уз програме интерпретације и ослонац на локалне манифестације и свечаности. Догађаји и манифестације су туристички производ који туристи користе због учествовања или посматрања неког организованог скупа/свечаности/програма. Основни типови догађаја су: културне прославе (фестивали, параде, верске манифестације итд), уметност и забава (концерти, додела награда и сл.), спортска такмичења. Подручје општине Голубац има развијену традицију у организовању различитих догађаја који су познати на националном нивоу (државно првенство у једрењу, Голубачку котлић, Сајам Дунава). Постоји велики број догађаја који су локалног карактера и који уз обogaћивање садржаја и адекватну промоцију могу добити шири тржишни карактер. Пољопривреда Пољопривреда је основна грана привреде општине Голубац, јер пољопривредом се бави око 40 % становника од укупног радног контингента а пописано је 1399 пољопривредних газдинстава. Од укупног броја пољопривредних газдинстава око 70 % је регистровано у регистру у складу са Законом. Пољопривредни производи са територије општине су углавном за локално тржиште, делимично за регионално (Браничевски округ) и делом за велепродају. Карактеристика је непостојања сталности, квалитета и квантитета у понуди пољопривредних производа, као и велики трошкови производње, а мала продуктивност. Такође, иако је релативно велико учешће пољопривреде у укупној привредној активности око 25%, карактеристично је веома мало учешће прихода од пољопривреде у укупним приходима на територији општине који износе свега 5%. У области пољопривреде могућности за развој леже у решавању водопривредних проблема, у стварању великих система за наводњавање (долина Пека, пешчара- за повртарство), у активирању потенцијала од значаја за воћарство и сточарство, односно ширем привођењу терена у пешчари под одговарајуће културе, као и у даљем јачању веза између пољопривреде и прехранбене индустрије. Да би се потенцијали искористили неопходно је израда Студије рејонизације пољопривредног земљишта у складу са природним условима као и развијање маркетинга, информисања и комуникација; интересно удруживање пољопривредних произвођача; обезбеђивање квалитета, квантитета и континуитета производа; развијање органске производње и усклађивање пољопривредне производње са потребама туризма и МСП. Општина Голубац се суочава и са бројним проблемима и потешкоћама, а најважније су: неадекватно финансирање пољопривредних удружења; пољопривредна производња оријентисана је искључиво на локално тржиште; неадекватна промоција (лош и неорганизован маркетинг); недостатак складишних капацитета (подруми вина); непостојање инфо-центра и локалне саветодавне службе за подршку пољопривредницима; неорганизованост удружења (индивидуална промоција пољопривредних производа); недовољна количина производње појединачних пољопривредних произвођача да би се заинтересовали већи и озбиљни купци; недовољна искоришћеност обрадивог пољопривредног земљишта у државној и приватној својини; недовољна обученост пољопривредних произвођача, нарочито биљара, у примени нових технологија и поштовање стандарда; ограничена примена агротехнике на подручју Националног парка Ђердап. Привреда Општина Голубац је неразвијена општина са недовољно привредних капацитета и слабо развијеним и некавалитетним услужним сектором. Некадашњи привредни субјекти који су били носиоци индустријске производње у општини Голубац су углавном у стечају или поступку реструктурирања. Окосница развоја просторно-привредне структуре општине може да буде и индустрија, посебно она заснована на локалним изворима сировина за индустрију грађевинског материјала, и дрвну индустрију. Опште карактеристике тржишта рада су неусаглашеност понуде и потражње радне снаге, велико учешће дугорочно незапослених и прилив вишка запослених из предузећа која се реструктурирају и приватизују, неповољна старосна и квалификациона структура незапослених, висока стопа незапослености младих, и велики број ангажованих у сивој економији. Укупан број запослених према општини рада у 2023. години је 1.472 а број регистрованих незапослених у 2024. години је 209. Просечна зарада без пореза и доприноса на територији општине Голубац у 2024. години је била 72.501 динара.

Запосленост и зараде

Регистровани запослени* 1		Година
према општини рада	1472	2023.
према општини пребивалишта	1869	2023.
Регистровани запослени* према општини пребивалишта у односу на број становника (%) ¹	29	2023.
Просечне зараде без пореза и доприноса (РСД) ¹	72501	2023.
Регистровани незапослени** 2	209	2023.
Регистровани незапослени на 1 000 становника ²	38	2023.
* Од 2015. укључени су и регистровани индивидуални пољопривредници ** стање на дан 31.12.		
Извор: 1 Статистика запослености и зарада, РСЗ 2 Национална служба за запошљавање		

Рурална инфраструктура: Путна инфраструктура: Општина Голубац је од Београда удаљена 130 км магистралним правцем М25.1 Београд - Кладово, који је за општину уједно и најзначајнији путни коридор (Ђердапска магистрала). Укупна дужина путева на територији општине Голубац износи 140 км, од чега савременом коловозу припада целокупна мрежа. Магистрални путеви имају дужину од 44 км, регионални 27 км, а најдужа је мрежа локалних путева која износи 69 км. Водни саобраћај Речни саобраћај на територији општине има велики потенцијал захваљујући пловном путу Дунава, али је предуслов за његов интензивнији развој уређење приобаља и пристаништа, као и поновно активирање домаће речне флоте. Планирана је изградња марине у Голупцу по европским стандардима, односно понтонског пристана за веће бродове и јахте у самом граду (сада могу да пристану само мање јахте). Железничка инфраструктура Кроз општину Голубац пролази пруга "Пожаревац - Мајданпек" у дужини од два километра. Пошто пруга пролази веома малим делом општине, а једина станица Клење се налази ван регионалних путева, и изван насеља Клење, железнички саобраћај нема битнији значај за становништво општине Голубац. Прави значај ова пруга може имати тек након ревитализације целе деонице као и потенцијалним повезивањем са луком Усије на Дунаву, која је удаљена око 10 километра. Најближи аеродром је „Никола Тесла“ у Београду. Канализациона инфраструктура: Насеље Голубац је покривено је канализационом мрежом, али она не постоји у осталим насељима општине већ су у употреби септичке јаме које најчешће не испуњавају стандарде у вези непропустљивости те постоји велика опасност од загађења подземних вода. У току је израда техничке документације за изградњу канализације у сеоским насељима. Канализациона мрежа у самом насељу Голубац нема изграђено постројење за прераду отпадних вода, па се фекалне воде испуштају у неки од рецепијената што деградира квалитет истих. Депонија отпада Постојећа депонија насеља Голубац налази се на катастарској парцели Браничево и активно се користи почев од 2002. године. Депонија је делимично уређена али је неопходна санација и рекултивација исте. У плану је формирање трансвер станице за прикупљени отпад и одвожење отпада на регионалну депонију. Сакупљање отпада се врши у насељу свим насељима једном недељно. Неопходно је што хитније решавање проблема регионалне депоније и успостављања трансвер станица за селекцију и обраду отпада. Водоводна инфраструктура На подручју насеља Голубац и гравитирајућих насеља постоје водоводни системи изграђени током 70 година прошлог века, који се налазе у веома лошем стању. Инсталација је најчешће дотрајала и потребно је реконструисање делова водосистема, замена азбестних цеви, као и озбиљније бављење проблемом зона санитарних заштита водоизворишта. У сеоским местима осим стања водоводне инфраструктуре, изражен је и проблем губитка воде у систему и до 50 % као и нерешено питање управљања водоводом, односно система наплате и одржавања истих. Велики проблем сеоских насеља представља све веће загађење постојећих сеоских бунара, из којих је вода најчешће неупотребљива за пиће, због прекомерног садржаја нитрата и нитрита. Електроенергетска инфраструктура Општина Голубац је повезана у јединствену електромрежу Србије краком електровода од 35 кВ, који води од Пожареваца ка Кучеву и даље, одваја се код насеља Чешљева Бара ка Великом Градишту и Голупцу. Град Голубац има једну трансформаторска станицу ТС 35/10 кВ "Голубац", снаге 1 x 4 МВА+ 1 x 2,5 МВ. Дистрибуција електричне енергије се врши преко 62 трафостаница 10/0,4 кВ, које напајају 23 насеља са одговарајућом разводном мрежом. Постојећа мрежа је, међутим, недовољна за садашњи и пројектовани ниво потрошача па се предлаже њено проширење и модернизација. У току је изградња гасовода на територији општине Голубац као и у осталим општинама Браничевског округа а почетак снабдевања гасом се очекује од 2023. године. ПТТ инфраструктура На територији општине Голубац постоје 4 ПТТ објекта. Објекат поште у Голупцу

опслужује 13 насеља, објекат поште у Браничеву опслужује 9 насеља и објекат поште у Добри, опслужује само једно насеље. Међутим, три сеоска насеља су покривена објектом поште који се налази на територији друге општине. Највеће растојање, 8 километара до прве поште у Браничеву прелазе становници Барича. Становништву Брњице потребно је 11 километара до поште у Голупцу. На територији општине Голубац има осам дигиталних телефонских централа а у претходном периоду је извршено полагање оптичког кабла. Постојеће телефонске централе, не могу да покрију све потребе становништва за прикључцима за АДСЛ, те је неопходно проширивање капацитета, али и потпуна дигитализација телефонске централе у Малешеву, која опслужује насеља у брдско планинском делу општине.

Територију општине покривају четири оператера мобилне телефоније: Телеком, Јетел, А1 и Глобалтел. На већем делу територије Општине Голубац постоји пријем сигнала ТВ станица са националном фреквенцијом и Регионалне ТВ станице из Пожаревца САТТВ. Од локалних станица регистрован је само радио Голд из Браничева. Широко појасни интернет није доступан на целој територији општине нарочито у селима у оквиру Националног парка Ђердап, што због потребе дигитализације постојећих телефонских централа тако и због рељефа односно разуђености територије. Велики део општине (Национални парк Ђердап, брдско планински део) није покривен сигналом мобилне телефоније или је сигнал веома лошег квалитета тако да предности брзог интернета у сеоским местима нису доступне. Образовање На територији општине Голубац постоји само једна установа за децу предшколског узраста. Установа обавља делатност васпитања и образовања предшколске деце узраста од 1 до 6,5 година. Организује се: целодневни боравак, полудневни боравак и припремни предшколски програм. На територији општине постоје две основне школе и то у Голупцу и Браничеву, распоређених у 4 осморазредне школе и 13 четвороразредних школа по сеоским насељима. Обухват деце основним образовањем је 74% и тенденција је стално смањивање броја деце која уписују први разред као и броја ученика у садашњим разредима. Од школске 2017/2018. године, први пут је отворено једно подручно одељење Гимназије - средње школе у Голупцу, како би се повећала доступност средњег образовања становницима општине Голубац. Здравство и социјална заштита Сталне службе су у оквиру Дома здравља Голубац и здравствених станица, док је повремена служба организована једном недељно у 6 сеоских амбуланти. Све сталне и повремене службе имају у свом саставу бар по једног лекара. Грађевински квалитет и опремљеност објеката је већином веома добар, будући да је више објеката скоријег датума. Осим повремене потребе за одређеним лекарима специјалистима, неопходно је појачати превентивну компоненту здравствене заштите. Постоје два објекта јавне и два објекта приватне апотекарске установе и то само у два највећа насеља општине, у Голупцу и Браничеву. Ради бољег и потпунијег одвијања социјалне заштите у оквиру Центра за социјални рад у перспективи потребно је обезбедити средства односно простор за формирање Геронтолошког центра који би у свом саставу имао капацитете за дневни боравак, прихватну станицу, клубове, исхрану и теренски обилазак старачких домаћинстава. Култура Народна библиотека Голубац је једина културно образовна установа на територији општине Голубац. Поред библиотечко - информативне делатности, Народна библиотека бави се и организацијом разних манифестација и културних дешавања и главни је покретач прикупљања, очувања и промоције локалне културе у свој њеној разноликости. Једини стални биоскоп је у сали народне библиотеке у Голупцу, и има 216 седишта. Поред повременог приказивања филмског репертоара, ова сала се најчешће користи за потребе секције културно уметничког друштва. Осим разноврснијег репертоара за оживљавање културног садржаја неопходно је модернизовати просторију биоскопа, увођењем централног грејања, квалитетнијег осветљења и озвучења. У свим сеоским насељима су током 20 века изграђени објекти домова културе који су у последњем периоду по потреби адаптирани и санирани, али је њихова употреба у функцији културних дешавања, веома слаба. Културноуметнички аматеризам је недовољно развијен, а у последње време је у опадању, што је највише последица смањења броја становника на селу.

Саобраћај и инфраструктура

Дужина путева (km) ¹	140	2023.
Дужина водоводне мреже (km) ²	52	2023.
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу ²	1670	2023.
Дужина канализационе мреже (km) ²	16	2023.
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу ²	826	2023.
Територија под шумом (ha) ³	28116	2023.
Пропорција територије под шумом* (%) ³	77	2023.
Изграђени станови на 1 000 становника ⁴	7	2023.
Телефонске линије (на 100 становника) ¹	30	2023.
Извор: 1 Саобраћај и телекомуникације, РЗС 2 Статистика и рачуни животне средине, РЗС 3 Статистика шумарства, РЗС 4 Статистика грађевинарства, РЗС		

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: Од укупне површине општине Голубац, 36.610 хектара, пољопривредно земљиште заузима 40 % односно 14.986 ха – (државно пољопривредно земљиште је на око 1000 хектара, односно само 10 % од укупног пољопривредног земљишта). Коришћено пољопривредно земљиште по резултатима пописа из 2012.године заузима укупну површину од 6.416 хектара односно 44 % од укупног пољопривредног земљишта. Од укупног коришћеног земљишта највећи део је под ораницама 4.436 хектара, под ливадама и пашњацима се налази 1.698 хектара, под воћњацима 179 хектара и под виноградима 65 хектара. Некоришћеног пољопривредног земљишта је сваке године све више, због изражене депопулације становништва (по последњем попису има га 1.125 хектара). Зоне повољне за развој пољопривреде обухватају само око 25 % укупне површине и ови терени углавном се налазе на контактном делу низијске и брдско планинске области (за пољопривредну производњу најповољније велико подручје у низијско-брдском делу општине Голубац: дно Голубачко-Житковичке удолине, алувијална равна Пека, заталасно побрђе јужно од Бикиња и мањи део алувијалне равни Дунава северно од Винаца). У категорију мање повољни терени за развој пољопривреде спадају земљишта у источном делу општине, која нису повољна за развој ратарства, већ само за сточарство и пешчара у северозападном делу, која би уз велика инвестициона улагања могла бити повољна за виноградарство. Ово земљиште обухвата 75.2 км² или 20.4% укупне површине општине. Највећи део општине припада категорији неповољног земљишта за развој пољопривреде, чак 171.6 км² или 46.7% од укупне територије. То су терени у источном, планинском делу општине. Земљиште је углавном лошијег квалитета односно више од 60 % земљишта се налази од 5. до 7. катастарске класе, што за собом повлачи неопходност већих улагања по јединици површине ради постизања одговарајућих приноса. По квалитету пољопривредног земљишта на овом простору издвојени су следећи типови земљишта : Гајњача – Захвата слабо заталасане пределе, са надморском висином од 100 до 300 м. Простире се на територији од око 62 км² или 17% укупне територије општине. Обухвата атаре насеља Житковице, Кудреша, Малешева, Војилова и Голупца. Производна вредност ових земљишта је висока. Погодује већини пољопривредних култура и даје добре приносе. Приноси се битно повећавају применом дубоког орања, гајењем легуминоза и правилном употребом ђубрива. Дуж речних долина велика је заступљеност алувијалних земљишта. Захватају површину од око 17 км² или 4.5% укупне територије. Њихова пољопривредна вредност је велика. Уз примену агротехничких мера могу се очекивати добри приноси и у сушним годинама. Већа плодност може се добити гајењем легуминоза, додавањем стајњака и употребом минералних ђубрива. Ритска црница заступљена је у деловима атара насеља Миљевић на површини од око 4 км² или 1.1% укупне територије општине. Ствара се у депресијама под утицајем високог нивоа подземних вода. Бољи квалитет овог земљишта добија се дубоким орањем и употребом минералних ђубрива. Пескуше се налазе у појасу Голубачко Рамске пешчаре на површини од око 32 км² или 8.7% укупне територије. Обухвата делове атара насеља Винце, Усије, Радошевац, Голубац, Сладинац, Браничево, Бикиње, Доња Крушевица. С обзиром на климатске услове додавањем минералних ђубрива ова земљишта се могу користити за озиме културе и траве. Поједини делови могу се користити за винограде и багремову шуму. У целини узев ово су слабије производне вредности. Лесивирана смоница обухвата простор између Голупца и Војилова на површини од око 9 км² или 2.4% укупне површине општине . Ово је земљиште смањене производне вредности. Дубоким орањем и употребом природног а и

минералног ђубрива могу се поправити производне карактеристике овог земљишта. Редзине су врло распрострањене у кречњачком делу општине са великом надморским висинама и лимитирајућим климатским условима за већину пољопривредних култура. Заступљена су на површинама од око 73 км² или 19.9% од укупне површине општине. Ово су плитка земљишта неспособна да упијају веће количине падавина, па брзо постају плен ерозије. Смеђа кисела земљишта су најраспрострањенија шумска земљишта. Простиру се у источном, брдско-планинском делу општине на површини од око 170 км² или 46.3% укупне територије општине. На територији општине Голубац не постоји систем за наводњавање великих комплекса пољопривредног земљишта. Наводњавање је присутно делимично код појединих пољопривредника који се баве производњом повртарских култура у долини реке Пек - Браничево, Шувајић и Доња Крушевица. Систем за заштиту од штетног дејства вода је изведен на целом приобалном подручју Дунава са акцентом на заштиту насеља Голубац, изградњом нове обалоутврде и набавком монтажне опреме (панели) за додатну заштиту од високих вода. Регулисано је ушће Туманске реке у виду платоа са валобраном и хоризонталном дренажом са црпном станицом и дренажним бунарима у насељу Усије. Уређено је ушће Брњичке реке хоризонталном дренажом са црпном станицом. Заштићено ушће Добранске реке, уз изградњу дренажних бунара и станице за пречишћавање отпадних вода. У насељу Винци поред Дунава су изграђени бунари са пумпама као и заштитни насип, дренажна каналска мрежа и дренажна црпна станица. Сви горе наведени објекти су изграђени од стране ПД ХЕ Ђердап. Последњих година све чешће долази до изливања реке Пек и Туманке - које причињавају штету у селима поред ових река као и пољопривредном земљишту где се гаје радно-интезивно пољопривредне повртарске културе. Намеће се закључак да је неопходно хитно приступити регулацији ове две реке, чишћењу од растиња, муља и седимената. Такође, веома је битно преношење надлежност на водотоцима другог реда на Републику Србију, јер су се досадашња решења о надлежности локала показала као недовољно добра. У својини Републике Србије се налази око 1433 хектара. На основу Програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији општине Голубац у 2025. години, 171,4944 хектара је понуђено за давање у закуп.

На основу расписаних Јавних позива у последњих пет агроекономских година, закључени су Уговори о закупу пољопривредног земљишта за 68,9 хектара пољопривредног земљишта у државној својини.

Коришћено пољопривредно земљиште (2023. у ха)-Попис 2023.

Окућница	61,65	2023.
Оранице и баште	4666,20	2023.
Воћњаци	213,86	2023.
Виногради	54,01	2023.
Остали стални засади	7,08	2023.
Ливаде и пашњаци	655,83	2023.
Укупно	5658,83	2023.
Извор: Попис пољопривреде, РЗС		

Вишегодишњи засади: Подручје општине има повољне климатске услове за гајење већине воћњака умерено-континенталног климата. Воће се успешно може гајити до надморске висине од 600 м. Извесна ограничења постоје код раних сорти брескве и кајсије. Ове воћке јако су осетљиве на пролећне мразеве, па се оне успешно могу производити само на јужним експозицијама. Ратарско – воћарско подручје обухвата пределе са надморском висином преко 500 м које је врло повољно за развој травне вегетације. Најзаступљеније врсте воћа су шљиве и јабуке. Воћарство је углавном заступљено на индивидуалном сектору. Према природним потенцијалима у равничарско-брдском делу треба интезивирати воћарство и то квалитетним сортама вишања, крушка и јагодичастог воћа. На локалитетима брдско планинског дела општине ваљало би стимулирати производњу традиционалног воћа (вишње, купине, малине, шљиве, ораха и леске). Проширење површина под воћем треба да прати и повећана употреба механизације, јер овај крај нема потенцијалне радне снаге у пољопривреди. Област воћњака и винограда заступљена је у свим атарима општине. Гаје се на 187,50 ха или 1,90% што је мала заступљеност. Производња воћа, а нарочито шљива је у порасту. Укупна површина под воћним врстама

179 ха (54 ха плантажни и 125 ха екстензивни). Укупна површина под виноградима 65 ха (37 ха остале винске сорте и 28 ха сорте за јело).

Сточни фонд: Зоне погодне за сточарску пољопривредну производњу обухватају највећи део општине, са извесним варијацијама код јужних и северних експозиција. Удео површина под сточно-кормним биљем у општини Голубац је нижи него у Браничевском округу. Према природним потенцијалима овог краја производња ових култура се може проширити на веће површине. С обзиром на рељеф може се рећи да ово може бити сточарски крај, повећањем обима производње ових култура може се битно повећати и продуктивност у сточарској производњи. Најбољи услови за ову производњу су у брдско-планинском делу општине. У том смислу треба радити и на повећању квалитета ових култура. Појас пашњака и ливада је на прежуљкастом терену изнад 200мм. Насеља са највећим нивоом развијености сточног фонда су она у западном, низијском делу општине. Последњих година сточарство се налази у кризи а узорци су нестабилни услови производње, неадекватна цена стоке и сточарских производа као и евидентан проблем у наплати готовог производа.

Број грла стоке, 2023.

Говеда	580
Свиње	6207
Овце	2989
Живина	22622
Укупно	32398
Извор: Попис пољопривреде, РЗС	

Механизација, опрема и објекти: Општа карактеристика за стање механизације је следећа: Механизација је у просеку старија од 25 година и неопходна је замена, изражен је недостатак савремене механизације за припрему земљишта (сетвоспремачи) и сетву (пнеуматске сејалице) као и недостатак савремене опреме за заштиту биља. Искоришћеност трактора је на веома ниском нивоу, односно број радних сати је најчешће испод 300 годишње. Такође, евидентан је недостатак специјализованих трактора за воћарство и виноградарство као и плугова за дубоку обраду земљишта у воћњацима и виноградима. Трактора по попису укупно има 2.103 а од тога (једноосовински трактори 648, двоосовински 1.455); Комбајни 106; Прикључне машине 6.995 (берачи кукуруза 114, плугови 1.20; тањираче 562; дрљаче 966; сетвоспремачи 107; ротофрезе 145; растурачу минералног ђубрива 377; растурачу стајњака 58; сејалице 926; прскалице 646; приколице 1.205; косилице 688. Опреме и објекти за смештај пољопривредних машина по попису има 1.056. Објекти за смештај пољопривредних производа на газдинству по попису има: кошеви за кукуруз 1.334; амбари 330; силоси 3; сушаре 3; објекти за силажу 36; пластеници 123.

Радна снага: Због лоше демографске структуре становништва односно, због све већег учешћа старог становништва, велики проблем је недостатак радне снаге у пољопривреди. Због немогућности запошљавања ван пољопривреде и лошијих услова живота и рада на селу а нарочито по питању инфраструктуре и недовољних прихода од продаје пољопривредних производа, бележи се константан одлив младог становништва у градове. Проблем недостатка радне снаге у пољопривреди, се нарочито манифестује у радно интензивним гранама, као што је повртарство и воћарство. Делимично се недостатак радне снаге може решити набавком најсавременије механизације, али то изискује значајна финансијска улагања. Недостатак радне снаге је један од основних ограничавајућих фактора за развој пољопривреде у Голубачкој општини.

Структура пољопривредних газдинстава: Укупан број пољопривредних газдинстава на територији општине Голубац према резултатима пописа пољопривреде из 2023. године је 1.079. Учешће пољопривредних газдинстава у укупном броју домаћинстава је око 50% у односу на укупан број газдинстава којих има 2800. Број активних регистрованих пољопривредних газдинстава у 2022. години је

879. Број пољопривредника, обвезника доприноса за ПИО у 2021. години је 178. Уочава се релативно мали број регистроване запослености у пољопривреди, иако се у пракси велики број људи бави пољопривредом (1.399 газдинстава по попису из 2012. године), обзиром да је у питању рурална општина. Регистроване су само 178 особе у области пољопривреде, шумарства и водопривреде и овај податак указује на то да већина људи која се бави пољопривредом, није званично пријављена и да то ради у тзв "сивој зони" или због година старости више није обвезник доприноса по основу пољопривредне делатности. Разлог који доприноси оваквој ситуацији осим лоше демографске структуре, јесте вероватно, пореска политика и висина потребних новчаних издвајања за порезе и доприносе. Највећи број газдинстава по величини коришћеног пољопривредног земљишта се налази у интервалу коришћених површина од 2 до 5 хектара. Веома мали број газдинстава користи више од 20 хектара пољопривредног земљишта (10 газдинстава, што представља мање од 1% од укупног броја газдинстава). Слични су и подаци о броју газдинства према броју условних грла, највећи број газдинстава односно око 80% газдинстава, има мање од 4 условних грла. Из свега напред наведеног може се закључити да је на територији општине Голубац највише заступљено мало породично пољопривредно газдинство.

Производња пољопривредних производа: Ратарска производња је најраспрострањенији вид производње. Више од 70 % земљишта је под ратарским културама, од тога највећи део површина је под житима. Главне ратарске културе су кукуруз, пшеница и детелина. Укупна ратарска производња 19.115 тона. Воћњаци и виногради заузимају врло мале површине у општини. Најзаступљеније врсте воћа су Купине, Шљиве, Јабукe и Вишње. Виноградарство је у последњих десетак година у сталном паду како у смањеним површинама тако и по мањем приносу. Процењена количина за воће је следећа: Јабукe 243 тоне а по једном стаблу 8 килограма и Шљиве, укупна родност 363 тоне односно 5,3 килограма по стаблу. Сточарство представља знатан потенцијал за развој пољопривреде и општи развој општине, али се последњих година налази у кризи, због нестабилних услова производње инпута, ликвидација великих прерадних капацитета током транзиције и неадекватне цене стоке и сточарских производа. Такође, узрока овог пада у сточарству има и на страни произвођача, због губитка квалитета, квантитета и континуитета у производњи. У последњем периоду је забележен пораст кошница пчела, тако да по последњим подацима има 4.700 кошница са сталном тенденцијом повећања броја пчелињих друштава и пчелара. Пчеларство, односно производња меда, има велики потенцијал за даљи развој јер осим природних предности изражених у земљишном потенцијалу, квалитетној паши (Багрем и Липа), постоји константно добра потражња за овим производом на тржишту. Све произведене количине меда се углавном испоруче велепродајним ланцима, најчешће у ринфузу, што доноси нешто нижу цену овог производа. На основу природних услова могуће је значајније повећање повртарске производње у долинама реке Пек и Туманске реке. Основни проблем за даље ширење ових култура је недостатак радне снаге. За развој интегралне и органске производње постоје природни услови али због недостатака радне снаге, већих трошкова производње по јединици производа као и због недовољног знања у овој области има један регистровани произвођач. Општина Голубац, планира да у наредном периоду изради Студију о могућностима развоја органске производње на територији општине Голубац.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: На територији општине Голубац активне су три земљорадничке задруге (Општа земљорадничка задруга Голубац, Земљорадничка задруга Браничево и Земљорадничка задруга Клење). Задаци задруга су организација пољопривредне производње, снабдевање пољопривредника јефтинијим репроматеријалом, откуп тржишних вишкова и продаја по већим ценама. Међутим, тренутно се ове активности од стране задруга углавном не спроводе у потребној мери већ су оне претежно усмерене на трговачку делатност. Узимајући у обзир поседовну структуру, уситњеност парцела и мале тржишне вишкове код газдинстава, улога задруге постаје још значајнија како у погледу набавке инпута, едукације и нарочито код откупа тржишних вишкова, односно омогућавање сигурнијег пласмана пољопривредних производа. Регистровано је неколико Удружења пољопривредника на територији општине Голубац (воћара и виноградар, пчелара и сточара). Основни проблем је њихова недовољна активност на повећању чланства и континуираној едукацији као и непостојање јасне програмске оријентације и плана рада удружења. Често се погрешно поистовећују могућности које нуди удруживање са активноостима и услугама које су пружале некадашње

земљорадничке задруге. Неопходно је већа помоћ удружењима од стране локалних самоуправа у циљу усмеравања њихових активности према дефинисању конкретних циљева: едукација чланства; специјализација производње; стандардизација производа; маркетинг и стварање додатне вредности путем брендирања одређених производа а све у функцији повећања квалитета, квантитета и континуитета у производњи и продаји пољопривредних производа.

Трансфер знања и информација: Пренос знања је веома изражен проблем како због старосне структуре становништва тако и због традиционалног бављења пољопривредом без потребе праћења савремених трендова у пољопривреди код великог броја газдинстава. Општи ниво образовања у пољопривреди је незадовољавајући. Мањи број газдинстава је прихватио неминовност редовне едукације у виду посете сајмовима, изложбама као и стручним предавањима од стране одговарајућих стручних служби. Некадашњи задружни системи у том облику не постоје а били су основни извор знања за већину пољопривредника. Најближа Регионална саветодавна служба је удаљена 50 километара, тако да се њихове услуге најчешће користе током редовних зимских школа за пољопривреднике. Мањи број газдинстава њих 10 је укључено у стални програм пољопривредне стручне службе из Пожаревца а око 100 газдинстава је повремено укључено путем семинара и трибина у вези припреме сетве и заштите усева. Мањи број пољопривредника је веома заинтересован за стицање одговарајућег знања и у том смислу се очекује да локална самоуправа и Регионална саветодавна служба обезбеде континуирану и адекватну саветодавну помоћ. Велики проблем представља пренос информација због непостојања локалних медија. Информације се најчешће преносе преко државних медијских сервиса и повремених трибина односно постављањем писаних обавештења у месним заједницама. Неопходан је ефикаснији начин достављања правовремених информација до пољопривредника (умрежавање и слање СМС порука), као и могућност поновног увођења локалних саветодаваца који би покривали неколико села итд.).

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Регреси	100.1	250.000,00	0,00	50	2.500,00	248.860,00
	УКУПНО		250.000,00				

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО		0,00				

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	1.975.000,00	100	0,00	982.467,16
2	Управљање ризицима	104	690.000,00	100	0,00	0,00
3	Одрживо коришћење пољопривредног земљишта	201.1	100.000,00	100	0,00	0,00
	УКУПНО		2.765.000,00			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Подстицаји за спровођење одгајивачких програма, ради остваривања одгајивачких циљева у сточарству	401	833.334,00	0,00	100	0,00	416.666,00
2	Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју	402	25.000,00	0,00	100	0,00	0,00
	УКУПНО		858.334,00				

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера...

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО		0,00				

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке... (без пренетих обавеза)	3.873.334,00
Планирана средства за директна плаћања	250.000,00
Планирана средства за кредитну подршку	0,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	2.765.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	858.334,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера...	0,00
Пренете обавезе	1.647.993,16

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Циљна група су регистровани пољопривредни произвођачи са територије општине Голубац, одгајивачке организације и организације са посебним овлашћењима, уписане у Регистар одгајивачких организација и организација са посебним овлашћењима у складу са Законом о сточарству, корисници у сектору аквакултуре као и правна лица која су регистрована у АПР-у и која поседују одговарајућа овлашћења за обављање саветодавних и стручних послова у пољопривреди и која имају одговарајућу кадровску и техничку опремљеност за обављање послова контроле плодности земљишта и давања препорука. Основни циљ мера је унапређење стања физичких ресурса, поправка састава земљишта и повећања приноса, повећање сточног фонда, побољшање расне структуре стоке, боља искоришћеност подстицајних средстава за квалитетна приплодна грла, повећање површина под вишегодишњим засадима и виномом лозом, као и ублажавање негативног утицаја временских непогода у пољопривреди. Реализација Програма, односно дефинисане мере допринеће: побољшању конкурентности породичних пољопривредних газдинстава; повећање продуктивности газдинства; одрживом управљању земљиштем као природним ресурсом и добром од општег значаја; чувању производње традиционалних производа; повезивању сектора пољопривреде и сектора туризма; добијању производа веће додате вредности у циљу повећања дохода и побољшању одрживих услова за живот сеоског становништва.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: Информисање корисника путем постављања Јавних позива на огласним таблама по месним заједницама, интернет сајту општине Голубац и друштвеним мрежама. Такође све потребне правовремене информације ће пружати општинска управа Голубац као и Месне канцеларије у насељима, које су у сталној непосредној комуникацију са пољопривредницима и носиоцима пољопривредних газдинстава.

Мониторинг и евалуација: Праћење реализације Програма је континуиран процес, који започиње даном доношења Одлуке о усвајању Програма и објављивања у „Службеном листу општине Голубац“. Контрола реализације Програма ће бити у складу са инструкцијама и актима које ће донети председник општине Голубац и општинско веће општине Голубац. Праћење спровођења Програма ће омогућити уочавање проблема и недостатака у реализацији мера и указати на потребе евентуалних измена и корекција. Финално праћење реализације Програма односно остварених резултата ће се вршити на основу Извештаја о спровођењу мера пољопривредне политике и политике руралног развоја као и на основу периодичног увида на терену од стране комисије коју ће формирати надлежни орган општине

Голубац.

Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: 100.1 Регреси

2.1.1. Образложење: У складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Сл. Гласник РС10/13, 142/14,103/15 и 101/2016, 35/2023 и 92/2023 и 94/2024) ЈЛС могу да утврђују мере које се односе

на директна плаћања, а у оквиру њих, регресе за репродуктивни материјал и то за вештачко осемењавање. Сточарство у општини Голубац учествује са око 60% у укупној пољопривреди. У односу на расположиве обрадиве површине и број становника, бројно стање стоке у општини је значајно испод просека за Србију. Према Попису из 2012. године, на територији општине било је укупно 1.305 говеда, од чега 781 крава, односно 9.310 грла свиња од чега 1.407 крмача. Овом производњом доминирају мали произвођачи. Општи проблем представља одрживост ове производње, као и низак генетички потенцијал говеда и свиња, тако да је осемењавање мера која ће утицати на побољшање расног састава говеда и свиња као и побољшање млечности код крава. Расни састав говеда чине углавном грла домаћег шареног говечета у типу сименталца, сименталска раса и мањи број грла холштајна. Телад, утовљена јунад, који су у прошлости били изузетног квалитета, сада се гаје у мањем обиму а један од разлога је и лош генетски потенцијал у сточарству, који негативно утиче на прираст у тову а тиме се индиректно смањује вредност производње. Мера регресирања вештачког осемењавања подразумева учешће у суфинансирању вештачког осемењавања, лицима која се баве узгојем уматичених грла говеда као и оних грла која су у поступку матичења (грла која поседују РБ број или су уписана у регистар приплодног подмлатка и стигла за парење). Мера доприноси повећању производње млека код комерцијалних газдинстава и повећане мотивисаности пољопривредника да сачувају грла у производном запату и да почну да повећавају њихов број.

2.1.2. Циљеви мере: Општи циљеви: Стабилност прихода пољопривредних газдинстава, повећање производње и побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње, раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта као и усклађивање са правилима ЕУ, њеним стандардима, политиком и праксом. Специфични циљеви: Одрживост квантитета у говедарству и унапређење генетског потенцијала тј. побољшање расног састава, ће допринети побољшању квалитета и квантитета млека и меса, као и контролисана репродукција говеда.

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са "Националним програмом за пољопривреду за период 2018–2020, с обзиром да Национални програм за нов програмски период још увек није донет" и чланом 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

2.1.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су носиоци комерцијалног породичног пољопривредног газдинства, који су као такви уписани у Регистар пољопривредних газдинстава и имају активан статус у 2025. години, а који ће активности реализовати на територији општине Голубац.

2.1.5. Економска одрживост: Подносилац захтева за ову меру не мора да докаже економску одрживост.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике: Корисник мора да има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, у активном статусу за 2024. годину, са пребивалиштем на територији општине Голубац; Грла говеда за која се подноси захтев морају бити у власништву или државини носиоца или члана регистрованог пољопривредног газдинства и да поседују РБ или ХБ број, или да су млада грла произведена или купљена а уписана у регистар приплодног подмлатка и да су спремна за парење; Услуге осемењавања реализоване у току календарске 2025. године сматраће се прихватљивим за надокнаду трошкова; У току календарске 2025. године, прихватљиви корисници подстицаја за осемењавање, имају право накнаде за једно вештачко осемењавање истог квалитетног приплодног грла говеда; Корисник мора доставити картон или признаницу за вештачко осемењавање издат од 01.01.2025. до дана подношења захтева. На признаницу мора бити уписан број ушне маркице грла, и цена вештачког осемењавања; Корисник нема доспелих неизмирених обавеза по основу јавних прихода према буџету општине Голубац; Корисник доставља потписану изјаву да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима; Корисник је испунио

доспеле обавезе по основу раније остварених подстицаја, субвенција и кредита од стране буџета општине Голубац.

2.1.7. Специфични критеријуми: Нема специфичних критеријума.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.1.1	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

2.1.9. Критеријуми селекције:

(Нема дефинисаних критеријума)

2.1.10. Интензитет помоћи: Износ регреса за репродуктивни материјал (вештачко осемењавања говеда), стандардним семеном вршиће се у износу до 50% од вредности осемењавања а максимална одобрена вредност подстицаја по једном грлу може бити до 2.500 динара.

2.1.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број грла која су предмет регреса за репродуктивни материја
2	Укупан број подржаних газдинстава за регрес за репродуктивни материјал

2.1.12. Административна процедура: Реализација регреса за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање) ће се спроводити кроз Јавни позив за подношење захтева са прецизираним условима и неопходном документацијом. Захтеви се подносе од стране корисника на обрасцу који прописује надлежни орган, а који треба да садржи основне податке о подносиоцу захтева (име и презиме/назив правног лица, адреса, број пољопривредног газдинства, контакт телефон, број текућег рачуна код пословне банке) и податке о броју ушне маркице осемењеног грла. Уз захтев се прилаже и неопходна документација у складу са општим условима. Општинска управ општине Голубац спроводи детаљну административну проверу захтева ради утврђивања да ли је захтев потпун, поднет на време, да ли су услови за одобравање захтева испуњени и да ли је приложена тражена документација. Средства ће бити одобрена корисницима који испуњавају услове, односно до утрошка средстава опредељених овим Програмом и Јавним позивом, а најкасније до 31. децембра 2025. године.

2.2. Назив и шифра мере: 101 Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава

2.2.1. Образложење: Основне карактеристике пољопривредног сектора на територији општине произилазе из неповољне структуре пољопривредних газдинстава. Уситњеност поседа, у просеку величина парцеле до 30 ари, мали број грла стоке на породичним фармама, неадекватни производни и смештајни објекти, нарочито у воћарству и повртарству, застарела механизација и слаба примена савремених технологија производње, велики трошкови производње и ниска продуктивност су карактеристике пољопривреде. И након неколико година спровођења мера из програма, и даље је општи недостатак количина пољопривредних производа одговарајућег квалитета, посебно млека, меса, сира, воћа, поврћа, грожђа, меда и других производа који би се користили првенствено за покривање локалних и регионалних потреба. Један од веома битних узрока недовољне конкурентности пољопривреде јесте ниска продуктивност али и велики број диспергованих пољопривредних произвођача са малим бројем гајених јединица што узрокује недовољну количину тих производа за тржиште а велики проблем је и испуњење норми квалитета и континуитета у испоруци робе. Оваква пољопривредна производња са малим и недовољним тржишним вишковима не обезбеђује одговарајуће тржиште продаје као ни одговарајућу цену. Већина постојећих објеката на регистрованим комерцијалним газдинствима је стара и најчешће није грађена према технолошким нормама и важећим стандардима. Њиховом модернизацијом за потребе пољопривредне производње тј. куповином модерне опреме и савремене механизације, могуће је побољшати економске аспекте деловања и знатно боље испуњавати захтеве одржавања природних

ресурса, заштите и добробити животиња и безбедности хране на пољопривредним газдинствима. Механизација која се користи у производњи је застарела и мале продуктивности, посебно са становишта

заштите животне средине. Због неповољног економског и социјалног стања, пољопривредна газдинства, нису у могућности да сама обезбеде довољно средстава за унапређење и модернизацију производње.

Како би се ово стање променило, неопходно је наставити политику доделе подстицаја како би се у повећао број грла квалитетне приплодне стоке, путем доделе подстицаја за набављена квалитетна грла, односно у повртарској и воћарско-виноградској производњи повећати површине под поврћем, воћем и виноградима у виду доделе подстицаја за набавку квалитетног садног материјала и опреме за савремено повртарство и воћарство. У сектору остали усеви, потребно је због неповољног стања механизације и опреме, започети са доделом подстицаја за куповину модерне опреме и савремене механизације. У сектору пчеларства је потребно подстицати обнављање пчеларске опреме а у сектору аквакултуре набавку нове опреме. Пољопривредна газдинства, због неповољног економског и социјалног стања, нису у могућности да у кратком временском периоду сама обезбеде довољно средстава за горе наведене потребе. Уз континуирану политику доделе подстицајних средстава, могуће је побољшати економски статус пољопривредника у виду додатних прихода од продатих пољопривредних производа. Додатни приходи од пољопривреде утицаће на стабилизацију дохотка пољопривредних газдинстава а у дугорочном периоду ова мера може утицати и на смањење миграције становништва и специјализацију већег броја газдинства за производњу пољопривредних производа за потребе локалне туристичке привреде. Општина Голубац је претходних година Програмом подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја, обезбеђивала подстицаје у износу од 50 до 100 % од вредности инвестиције за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава. Ова мера је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014 – 2024. године, у делу III. Стратешки оквир, 3.2. Визија развоја и стратешки циљеви, 3.2.4. Оперативни циљеви по приоритетним подручјима: Приоритетно подручје 4. – Унапређење стања физичких ресурса, • тачка 4.2. повећање сточног фонда, побољшање расне структуре стада и боља искоришћеност генетичког потенцијала домаћих животиња; • тачка 4.3. повећање површина под вишегодишњим засадима (плантажним и матичним засадима). Такође, ова мера има упориште и у Стратегији локалног одрживог развоја општине Голубац за период 2015. – 2020. године - Приоритетна оса 1 - Економски развој; Специфичан циљ 1.2. Развијена пољопривреда - 1.2.1 Програм подршке подизању нових засада воћа и 1.2.2 Програм подршке развоју пчеларства. Мера инвестиције у материјална средства пољопривредних газдинстава подржава пољопривредна газдинства првенствено у циљу повећања основне супстанце односно куповине основног стада, опреме за пчеларство, квалитетног садног материјала и опреме за повртарство, механизације и опреме за аквакултуру. У наредном Програмском периоду, након унапређења стања физичких ресурса на територији општине Голубац, приоритет ће бити унапређење квалитета производње, продуктивности, конкурентности као и технолошког оспособљавања газдинстава у складу са ЕУ стандардима, а све ради постизања веће економске ефикасности, веће оријентисаности ка тржишту и дугорочне одрживости. Сектор Млеко: Сектором доминирају мали произвођачи, док општи проблем предствља низак ниво квалитета произведеног млека и низак ниво производње по крави, што доводи до непрофитабилног пословања произвођача. Уочава се да све мањи број газдинства гаји музне краве што резултира ниским нивоом количине и квалитета млека. Како је количина произведеног млека мала, што због неодговарајуће исхране или због недовољног броја грла овим програмом се жели првенствено повећање броја квалитетних млечних крава и омогућавање већем броју газдинстава права на подстицаје за квалитетна грла. Повећањем количине произведеног млека стварају се предуслови за обезбеђење довољне сировинске базе – млека за рад две млекара на подручју општина. Такође, газдинства која повећају број млечних крава односно количину испорученог млека добијају сигуран пласман за свој производ путем Уговарања откупа са млекарама са територије општине Голубац. Сектор Месо: Постојеће стање у сектору указује на пад сточарске производње. Сектором доминирају мања газдинства. Стандардним товом говеда (400–600 кг) бави се симболичан број газдинстава. Мали број пољопривредних домаћинстава специјализован је за тов бикова. У већини случајева, пољопривредна домаћинства продају телад масе 150–200 кг. Највећи број грла продаје се ради даљег това на специјализованим газдинствима у другим деловима Србије. Након неколико година примена мера из овог Програма, на територији општине је формирано десетак специјализованих пољопривредних

газдинстава за узгој оваца. Број савремених свињарских газдинстава оријентисаних ка производњи за тржиште је и даље симболичан и имају релативно мале производне капацитете и након неколико година примена мера из Програма. Заинтересованост за овај вид производње је и даље мала, вероватно је у питању утицај велике флукуације цена у овом сектору. Интервенције у оквиру ове мере ће бити усмерене на подршку сектору како би се првенствено повећао број гла квалитетне приплодне стоке (оваца, коза и свиња) за производњу меса односно омогућавање већем броју газдинстава права на подстицаје за квалитетна товна грла (минимални број грла за подстицаје од стране надлежног Министарства пољопривреде је 3 по једном захтеву). Сектор Воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће: Структуру биљне производње карактерише велика хетерогеност, производња махом за сопствене потребе и мањим делом за тржиште, што је последица уситњености сеоског поседа, недовољне едукације и недовољне примене савремене технологије производње. Просечна површина засада воћа по газдинству је око 10 ари, винограда 3 до 5 ари а под поврћем до 5 ари. Структура сортимента, неадекватан садни материјал, недостатак специјализоване механизације и опреме, недовољно површина које се наводњавају додатно угрожавају производњу. Највећи део површина под поврћем, воћем и виновом лозом је у власништву малих пољопривредних газдинстава. Њихова производња је намењена потрошњи у свежем стању, домаћинствима и продаји на кванташким пијацама. Структура и обим производње нису задовољавајући и недовољно се користе могућности које пружају повољни агроклиматски услови за узгој раних и средње раних сорти поврћа, воћа и грожђа. Интервенције у оквиру ове мере ће бити усмерене на повећању површина под засадама воћа, винове лозе и поврћа а повећање површина ће допринети повећању количина произведене робе и тиме омогућити сигурнији и повољнији пласман произведене робе. Повећање површина и приноса поврћа и воћа ће позитивно утицати и на стабилизацију сировинске базе новоосноване фабрике - хладњаче за прераду воћа и поврћа у Браничеву код Голупца. Регистрована пољопривредна газдинства могу очекивати помоћ у виду субвенција трошкова набављеног квалитетног садног материјала односно подстицаје у одређеном проценту за набављени квалитетни садни материјал и набавку нових машина и опреме. Сектор- Остали усеви (житарице, индустријско, ароматично и зачинско биље и др): У структури примарне биљне производње највише је заступљена ратарска производња, која се обавља на највећем делу укупно коришћеног пољопривредног земљишта Општине. Узгајају се кукуруз, стрна жита (пшеница, јечам, овас, раж) и крмно биље (детелина, луцерка). Приноси су мањи али су површине под житима остале релативно константне. Ова производња је намењена потрошњи у домаћинствима (за сопствене потребе и за исхрану грла стоке). Интервенције у оквиру ове мере ће бити усмерене на подршку инвестиционим улагањима у опрему и механизацију, што ће створити боље могућности за унапређење и модернизовање ратарске производње. Сектор: Пчеларство На подручју територије општине Голубац постоји око 5000 кошница и око 80 пчелара. Захваљујући повољним природним факторима на територији општине Голубац постоје велике могућности за увећања броја пчелара као и повећања броја кошница. Деловање у том правцу снажно би имало утицаја на стварање додатних прихода за домаћинство и побољшање социјалног статуса грађана општине Голубац. Пчеларство и производња меда представља изузетан сектор у пољопривредној производњи општине Голубац. Ђердапски мед (заштићено географско порекло), постаје тражени бренд, посебно економски значајан за општину Голубац и цело Доње Подунавље. Просечан принос меда по кошници је последњих година које и нису биле баш повољне за пчеларску пашу, око 20 кг по кошници. Значајан је тренд раста броја кошница и броја пчелара, што је условљено великом тражњом меда и производа од пчела и релативно ниским почетним улагањем за бављење пчеларством. Главни проблеми у пчеларству у овој регији јесу и даље недовољне количине произведеног меда, као и нестандардизован квалитет меда. Како би се побољшао квалитет и квантитет добијеног меда, намера општине је да се у будућем периоду одобравају подстицајна средства за набавку нове опреме за пчеларство. Интервенције у оквиру ове мере ће бити усмерене на давање субвенција-подстицаја за набавку опреме за пчеларство. Планирана подстицајна средства ће позитивно утицати на побољшање животног стандарда пчелара - уговарањем веће продајне цене меда и сигурнијим пласманом за унапред познатог купца. Сектор: Аквакултура: Ова грана производње има мало учешће у вредности пољопривреде производње Републике Србије, али је њен значај на светском нивоу огroman и неопходно је радити на њеном развоју у циљу обезбеђења довољних количина рибе за исхрану становништва и извоз, јер је потенцијал за њену производњу у воденим токовима лимитиран. На простору наше општине постоји велики потенцијал за развој слатководног

рибарства како због Дунава тако и осталих мањих река које имају повољне биоeколошке услове за увећање рибљег фонда. Имајући у виду да постоји тржиште за пласман рибе и да су приходи од бављења овом делатношћу за велики број становника села дуж Дунава у прошлости имали значајан економски ефекат а да се за озбиљније бављење овом делатношћу мора извршити замена дотрајале старе рибарске опреме и алата – овом мером ће се субвенционисати набавка нове опреме за риболов. Интервенције у оквиру ове мере ће бити усмерене на набавку нове опреме за бављење риболовом.

2.2.2. Циљеви мере: Општи циљеви Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; Повећање производње; Побољшање продуктивности и квалитета производа; Смањење трошкова производње; Раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта. Специфични циљеви посекторима Сектор Млеко: повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње млека; унапређење генетског потенцијала животиња за производњу млека (краве, овце и козе). Сектор Месо: повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње меса; унапређење генетског потенцијала животиња за производњу меса. Сектор производње воћа, поврћа, грожђа, хмеља и цвећа: повећање површина под интензивним засадима поврћа, воћа, грожђа и хмеља. Сектор Пчеларство: повећање производње, квалитета и здравствене безбедности производа из ове гране пољопривредне производње; повећање прихода у пољопривредним газдинствима која се баве пчеларском производњом; модернизација и обнављање машина и опреме ради повећања продуктивности производње. Сектор Аквакултура: повећање производње у аквакултуру; повећање површина под аквакултуром; повећање прихода у домаћинствима која се баве риболовом и аквакултуром; повећање степена запослености у сектору.

2.2.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са "Националним програмом руралног развоја за период 2018-2020, с обзиром да Национални програм за нов програмски период још увек није донет", у делу Програма 6 „Избор и врсте мера подстицаја у оквиру НППР стратешки оквир за креирање мера“: 6.1. Подстицаји за унапређење конкурентности у сектору пољопривредне производње и прераде пољопривредних производа; 6.1.1. Подстицаји за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава.

2.2.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица регистрована у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју односно предузетници регистровани у регистру привредних субјеката за сектор аквакултуре.

2.2.5. Економска одрживост: Није предвиђено утврђивање економске одрживости пољопривредних газдинстава у оквиру спровођења ове мере.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике: Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава са пребивалиштем на територији општине Голубац. У сектору аквакултуре корисник може бити предузетник, са активним статусом у регистру привредних субјеката. За инвестицију за коју подноси захтев, не сме користити подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима. Да нема евидентираних доспелих неизмирених дуговања према буџету општине Голубац по основу раније остварених подстицаја, субвенција и кредита. У случају када није власник катастарских парцела које су предмет инвестиције за коју се подноси захтев, неопходно је да на њима има право закупа, односно коришћења на основу уговора закљученог са закуподавцем физичким лицем или министарством надлежним за послове пољопривреде на период закупа, односно коришћења од најмање пет година почев од календарске године за коју се подноси захтев за коришћење подстицаја. Да нема доспелих неизмирених обавеза по основу јавних прихода према буџету општине Голубац. Да наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду до пет година од дана набавке исте.

2.2.7. Специфични критеријуми: Сектор 1: Млеко Прихватљиви корисници за све инвестиције у сектору млека су регистрована пољопривредна газдинства са територије општине Голубац. Прихватљивим корисницима могу се по једном захтеву одобрити подстицајна средства за највише два набављена квалитетна приплодна грла. Прихватљив интервал старости набављених грла ће се утврдити

условима јавног позива. На крају инвестиције корисници мора да поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ до 29 крава. Корисници подстицаја у сектору млека имају обавезу да закључе Уговор са селекцијском службом која је субвенционисана од стране општине Голубац, за спровођење одгајивачких програма ради остваривања одгајивачких циљева у сточарству на територији општине Голубац. Сектор 2: Месо Прихватљиви корисници за све инвестиције у сектору меса су регистрована пољопривредна газдинства са територије општине Голубац. Прихватљивим корисницима могу се по једном захтеву одобрити подстицајна средства за највише три грла крава товних раса односно 10 набављених квалитетних приплодних грла коза или свиња, односно за минимално 5 а максимално 10 квалитетних приплодних грла оваца. Прихватљив интервал старости набављених грла ће се утврдити условима јавног позива. Пољопривредна газдинства која имају до 29 грла говеда и / или 199 грла оваца и/или коза и / или 29 грла крмача и / или 199 товних свиња и / или 999 ћурака и / или 299 гусака и / или 4.999 бројлера на крају инвестиције су прихватљива за доделу подстицајних средстава. Корисници подстицаја у сектору млека имају обавезу да закључе Уговор са селекцијском службом која је субвенционисана од стране општине Голубац, за спровођење одгајивачких програма ради остваривања одгајивачких циљева у сточарству на територији општине Голубац. Сектор 3: Воће, грожђе, поврће, (укључујући печурке) и цвеће Прихватљиви корисници су регистрована пољопривредна газдинства са територије општине Голубац и са прихватљивим инвестицијама вредности до 49.999 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС. Такође, у сектору грожђа, прихватљива су пољопривредна газдинства регистрована у Виноградарском регистру у складу са Законом о вину („Службени гласник РС“, бр. 41/09 и 93/12) са највише 1,99 ха винограда на крају инвестиције. Сектор 4: Остали усеви Прихватљиви корисници су регистрована пољопривредна газдинства са територије општине Голубац која имају до 49 ха земљишта под житарицама и индустријским усевима. Сектор 5: Пчеларство: Прихватљиви корисници за набавку опреме за пчеларство су пољопривредна газдинства која у тренутку подношења захтева у регистру пољопривредних газдинстава имају пријављено од 5 до 50 кошница пријављених у Централној бази података о обележавању животиња код Управе за ветерину. Сектор 6: Аквакултура Прихватљиви су корисници који поседују годишњу дозволу за привредни риболов.

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.1.1	Набавка квалитетних приплодних грла млечних раса: говеда, оваца и коза
101.1.10	Машине за допунску обраду земљишта
101.1.11	Машине за ђубрење земљишта
101.1.12	Машине за сетву
101.1.13	Машине за заштиту биља
101.1.14	Машине за убирање односно скидање усева
101.1.15	Машине за транспорт
101.1.17	Машине и опрема за наводњавање усева
101.1.3	Опрема за мжу, хлађење и чување млека на фарми, укључујући све елементе, материјале и инсталације
101.1.4	Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак, уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за прањње резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака; специјализоване приколице за транспорт чврстог стајњака, укључујући и пратећу опрему за полутечни и течни стајњак)
101.1.5	Машине и опрема за припрему сточне хране, за храњење и напајање животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну; хранилице; појилце; балери; омотачи бала и комбајни за сточну храну; косилице; превртачи сена)
101.1.7	Опрема за третман папака
101.1.8	Опрема за фиксне ограде и електричне ограде за пашњаке/ливаде
101.1.9	Машине за примарну обраду земљишта
101.2.1	Набавку квалитетних приплодних грла говеда, оваца, коза и свиња које се користе за производњу меса
101.2.10	Машине за примарну обраду земљишта
101.2.11	Машине за допунску обраду земљишта
101.2.12	Машине за ђубрење земљишта
101.2.13	Машине за сетву
101.2.14	Машине за заштиту биља
101.2.15	Машине за убирање односно скидање усева
101.2.16	Машине за транспорт
101.2.18	Машине и опрема за наводњавање усева
101.2.3	Машине и опрема за складиштење и припрему чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак, уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за прањње резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака; специјализована опрема за транспорт чврстог стајњака, полутечног и течног стајњака, резервоари за течни стајњак, специјализоване приколице за транспорт чврстог/полутечног/течног стајњака, са одговарајућом опремом), укључујући и пратећу опрему за полутечни и течни стајњак)
101.2.5	Машине и опрема за складиштење и припрему сточне хране, за храњење и појење животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну; хранилице; појилце; балери; омотачи бала и комбајни за сточну храну; превртачи сена, итд.)
101.2.6	Сточне ваге, рампе за утовар и истовар и торови за усмеравање и обуздавање животиња
101.2.9	Опрема за фиксне ограде и електричне ограде за пашњаке/ливаде
101.4.1	Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе
101.4.10	Набавка опреме и уређаја за заштиту биља и стерилизацију земљишта и сулстрата при производњи у заштићеном простору
101.4.15	Набавка опреме-линија за паковање и обележавање производа
101.4.19	Машине за примарну обраду земљишта
101.4.2	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу
101.4.20	Машине за допунску обраду земљишта
101.4.21	Машине за ђубрење земљишта
101.4.22	Машине за сетву
101.4.23	Машине за садњу
101.4.24	Машине за заштиту биља
101.4.25	Машине за убирање односно скидање усева
101.4.26	Машине за транспорт
101.4.28	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева
101.4.5	Набавка опреме за вештачко опрашивање биљака при производњи у заштићеном простору
101.4.6	Набавка опреме и уређаја за додатно осветљење и засењавање биљака при производњи у заштићеном простору
101.4.8	Набавка опреме и уређаја за сетву, садњу и мулчирање (са фолијом)
101.5.1	Машине за примарну обраду земљишта
101.5.10	Машине и опрема за наводњавање усева
101.5.2	Машине за допунску обраду земљишта
101.5.3	Машине за ђубрење земљишта
101.5.4	Машине за сетву
101.5.5	Машине за садњу
101.5.6	Машине за заштиту биља
101.5.7	Машине за убирање односно скидање усева
101.5.8	Машине за транспорт
101.6.2	Набавка опреме за пчеларство
101.6.3	Набавка возила и приколица за транспорт пчелињих друштава
101.7.1	Набавка нове опреме за рибњаке

2.2.9. Критеријуми селекције:

(Нема дефинисаних критеријума)

2.2.10. Интензитет помоћи: Износ подршке у сектору млека и меса (до 50% од вредности инвестиције динара по грлу; - за набавку квалитетних приплодних грла говеда до 120.000 динара по једном грлу, за набавку квалитетних приплодних грла оваца и коза до 12.000 динара по грлу; за набавку квалитетних приплодних грла свиња до 24.000 динара по грлу. Износ подршке у сектору поврћа, воћа и грожђа, износи до 50% од вредности инвестиције, односно максимално по кориснику до 100.000 динара. Износ подршке у сектору остали усеви - износи од 50 % до 100 од вредности инвестиције а максимално по кориснику до 250.000 динара. Износ подршке у сектору пчеларства је до 100 % од вредности инвестиције. Износ подршке у сектору аквакултуре је до 100% од вредности инвестиције односно максимално по кориснику до 50.000 динара.

Интезитет помоћи по секторима

Сектор	Интезитет подстицаја минимум	Интезитет подстицаја максимум
Млеко	50	50
Месо	50	50
Воће, поврће и грожђе	50	50
Пчеларство	50	50
Аквакултура	50	100
Остали усеви	50	50

2.2.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број подржаних инвестиција
2	Укупна вредност инвестиција у физичку имовину подржаних газдинстава
3	Број подржаних пољопривредних газдинстава

2.2.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране надлежног органа општине Голубац а на основу Јавних позива које расписује Председник општине. Одмах по усвајању Програма, информације ће бити објављене на оглним таблама у насељима општине Голубац, као и на интернет страници општине Голубац. Захтеви се подносе од стране корисника на обрасцима у складу са условима који су раније прописани. Административну проверу примљених захтева у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости захтева, врши општинска управа Голубац. Захтеви који испуњавају услове и прихватљиви су, биће финансирани до висине опредељених средстава према Јавном позиву за подношење захтева. Коначну одлуку о расподели и коришћењу подстицајних средстава доноси Председник општине Голубац на основу предлога Начелника општинске управе Голубац. Подршка се додељује у облику неповратне финансијске помоћи а актом Председника општине Голубац утврђује се право на коришћење подстицаја и износ подстицаја који се додељују до висине опредељених средстава за ову меру.

2.3. Назив и шифра мере: 104 Управљање ризицима

2.3.1. Образложење: Значајан проблем у пољопривредној производњи представља ризик од настанка штета на усевима услед дејства временских прилика, као што су град, пожар услед удара грома, суша, олуја и мраза који врло често имају катастрофалне последице по пољопривреднике. Поменути ризици у пољопривредној производњи изазивају дисконтинуитет или прекидају производни процес, што резултира потребом за значајним финансијским средствима за успостављање даљег или започињање новог циклуса производње. Разлози за издвајање средства за ову намену су у чињеници да је пољопривредна делатност на подручју општине веома подложна утицају временских непогода (град, суша, поплаве) од којих се не може заштитити или не постоји економска исплативост успостављања ефикасне заштите. Систем противградне заштите на подручју општине Голубац чине 4 противградне станице на којима је ангажовано од 4 до 8 стрелаца. Укупна брањена површина износи 36.700 хектара а од тога 14.482 хектара пољопривредног земљишта. Сезона одбране од града траје 6 месеци (од 15.04. до 15.10. текуће године). Како би систем противградне заштите што ефикасније функционисао, Општина Голубац, планира средства за суфинансирање рада противградних стрелаца у виду дотације у бруто износу од 690.000 динара, Искуства показују да би у случају неспровођења ове Мере и дејства временских непогода последице могле бити катастрофалне у смислу велике и материјалне штете на пољопривредним културама. За случај неспровођења ове мере, не постоји алтернативно решење а постоји реална опасност да општина Голубац остане без довољног броја стрелаца, због неоговарајуће новчане надокнаде за рад истих од стране надлежног министарства.

2.3.2. Циљеви мере: Смањење ризика, који доводи до губитака у пољопривредној производњи. Обезбеђивање задовољавајућег нивоа квалитета пољопривредних производа.

2.3.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера управљање ризицима у пољопривредној производњи директно утиче на смањење ризика пољопривредних произвођача и у непосредној је вези са мерама прописаним кроз "Национални програм за пољопривреду за период 2018-2020, с обзиром да Национални програм за нов програмски период још увек није донет".

2.3.4. Крајњи корисници: Корисник ове мере је општина Голубац односно индиректни корисници су сва регистрована пољопривредна газдинства на територији општине Голубац.

2.3.5. Економска одрживост: Није предвиђено утврђивање економске одрживости у оквиру спровођења ове мере.

2.3.6. Општи критеријуми за кориснике: Општи критеријуми за кориснике ове мере не постоје.

2.3.7. Специфични критеријуми: Специфични критеријуми за кориснике ове мере не постоје.

2.3.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

(Нема дефинисаних инвестиција)

2.3.9. Критеријуми селекције:

(Нема дефинисаних критеријума)

2.3.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи је 100%. Мером је предвиђен максимални износ средстава од 690.000 динара, за подршку рада противградних стрелаца.

2.3.11. Индикатори/показатељи:

(Нема дефинисаних индикатора)

2.3.12. Административна процедура: Реализацију ове мере ће спроводити Општинска управа општине Голубац. Подстицаји за подршку рада противградних станица ће се реализовати на основу Одлуке Скупштине општине Голубац о исплати стимулативних накнада за рад противградних стрелаца на територији општине Голубац а надокнада противградним стрелцима ће бити исплаћена након потписивања уговора између председника општине Голубац и ангажованих противградних стрелаца на територији општине Голубац.

2.4. Назив и шифра мере: 201.1 Одрживо коришћење пољопривредног земљишта

2.4.1. Образложење: Пољопривредно земљиште је добро од општег интереса за друштвену заједницу, које се користи за пољопривредну производњу. Основне функције пољопривредног земљишта могу бити очуване одговарајућим мерама одрживог коришћења земљишта које имају вишеструки ефекат како на локалном нивоу, тако и шире. Велике површине земљишта изложене су интензивним процесима деградације. Спровођењем ове мере подразумева се значајно побољшање квалитета земљишта примењујући контролу плодности земљишта. Одрживо коришћење и управљање пољопривредним земљиштем доприноси унапређењу пољопривредне производње, смањује ризике од губитака, спречава деградацију земљишта и штити потенцијале природних ресурса, обезбеђује економску одрживост пољопривредних производа и доприноси побољшању квалитета живота у руралном подручју. Општина Голубац ће као и у претходној години кроз Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја и у 2025. години финансирати ову меру, а на корист пољопривредних произвођача уз помоћ правног лица које врши анализу земљишта. Ова мера подржава пољопривредна газдинства у циљу поправке састава земљишта и повећања приноса, а све ради постизања веће економске ефикасности, веће оријентисаности ка тржишту и дугорочне одрживости. Контролу плодности обрадивог пољопривредног земљишта и давање препорука вршиће се преко правног лица односно надлежног привредног друштва за територију општине Голубац, које испуњава услове за обављање саветодавних и стручних послова у пољопривреди. У оквиру контроле плодности обрадивог пољопривредног земљишта, односно агрохемијске анализе земљишта, биће одређени основни параметри плодности земљишта и то: реакција земљишта, влажност земљишта, садржај слободног калцијум карбоната, садржај органске материје (садржај хумуса), садржај укупног азота, садржај лако приступачног фосфора и садржај лако приступачног калијума.

2.4.2. Циљеви мере: Заштита природних ресурса, одржавање пољопривредног земљишта одговарајућем стању, спречавање деградације пољопривредног земљишта, правилна обрада земљишта, повећање приноса пољопривредних култура кроз адекватну употребу ђубрива и пестицида.

2.4.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са Националним програмом за рурални развој и пољопривреду за период 2018-2020 године, с обзиром да Национални програм за нов програмски период још увек није донет", јер је њена имплементација дефинисана као подршка за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја, као подстицај за очување и унапређење животне средине и природних ресурса.

2.4.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су правна лица која су регистрована у АПР-у и која поседују одговарајућа овлашћења за обављање саветодавних и стручних послова у пољопривреди и која имају одговарајућу кадровску и техничку опремљеност за обављање послова контроле плодности земљишта и давања препорука за ђубрење на основу те контроле.

2.4.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.4.6. Општи критеријуми за кориснике: Правна лица која су регистрована у Агенцији за привредне регистре.

2.4.7. Специфични критеријуми: Прихватљиви корисници за ову меру су правна лица која испуњавају услове у погледу техничких и стручних капацитета за обављање послова испитивања плодности земљишта и која поседују документ о испуњености услова за обављање контроле плодности обрадивог пољопривредног земљишта издат од стране надлежног органа.

2.4.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
201.1.1	Одрживо управљање земљиштем

2.4.9. Критеријуми селекције:

(Нема дефинисаних критеријума)

2.4.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи је 100%. Контролу плодности обрадивог пољопривредног земљишта и давање препорука вршиће се преко правног лица односно надлежног привредног друштва за територију општине Голубац, које испуњава услове за обављање саветодавних и стручних послова у пољопривреди. У оквиру контроле плодности обрадивог пољопривредног земљишта, односно агрохемијске анализе земљишта, биће одређени основни параметри плодности земљишта и то: реакција земљишта, влажност земљишта, садржај слободног калцијум карбоната, садржај органске материје (садржај хумуса), садржај укупног азота, садржај лако приступачног фосфора, садржај лако приступачног калијума.

2.4.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број извршених анализа земљишта.

2.4.12. Административна процедура: Одрживо коришћење пољопривредног земљишта односно инвестиција у оквиру мере - Одрживо управљање земљиштем реализоваће се избором пружаоца услуге у складу са условима Јавног позива који ће бити расписан од стране надлежног органа општине Голубац. Пружалац услуге мора да испуњава услове у погледу техничких и стручних капацитета за обављање послова испитивања плодности земљишта, односно да буде оспособљен да врши узимање просечног узорка земљишта, врши лабораторијску/агрохемијску анализу земљишта и доставља регистрованим пољопривредним произвођачима препоруке за даље коришћење пољопривредног земљишта. Са изабраним пружаоцем услуге закључиће се уговор којим ће се ближе регулисати права и обавезе корисника подстицајних средстава.

2.5. Назив и шифра мере: 401 Подстицаји за спровођење одгајивачких програма, ради остваривања одгајивачких циљева у сточарству

2.5.1. Образложење: Мере за спровођење одгајивачког програма реализују се ради унапређења генетског потенцијала у сточарству, како би се обезбедили услови за побољшање квалитета, као и укупне производње меса и млека. Да би се наведени циљ реализовао, неопходно је обезбедити континуирано спровођење мера за спровођење одгајивачког програма за све животиње. Кроз спровођење одгајивачког програма врши се побољшање, односно очување особина домаћих животиња, водећи рачуна о њиховој виталности и постизање њиховог максималног генетског потенцијала. На овај начин произвођачи се усмеравају на одабир квалитетнијих грла за приплод, што повећава економски ефекат њихове производње. У општини Голубац сточарство је изузетно слабо развијено, посебно имајући у виду све природне, тржишне и друге могућности и потенцијале које општина има у овој производњи. Велики број одгајивача стоке на нашој територији још увек има грла непознатог порекла (без педигреа) а процес увођења ових грла у матичну евиденцију траје од 1 до 3 године зависно од врсте стоке. На територији општине Голубац од 2016. године уз субвенцију општине Голубац на основу програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја, једно правно лице је спроводило одгајивачке циљеве радом на пословима основне одгајивачке организације. Имајући у виду да и даље постоји неповољни расни састав пријављених животиња, потенцијални додатни доходак за квалитетна приплодна грла, старосну структуру одгајивача, велики број грла непознатог порекла (нарочито код оваца и коза), и у овој години ће се наставити са спровођењем ове мере са посебним акцентом на побољшање резултата селекције и увођења у матичну евиденцију што већег броја оваца и коза. Овом Мером се стварају услови за унапређење одгајивачког програма на територији општине Голубац а самим тим подстиче проширење сточног фонда, унапређење расног састава стоке и повећање економске добити регистрованих газдинстава. Наставак процеса вођења матичне евиденције омогућиће избор најбољих грла за приплод, а истовремено утицати и на економски просперитет на газдинству и то на неколико начина: Држање најпродуктивнијих грла омогућиће већу производњу млека, меса; Смањивање потрошње хране јер ће се на фарми остављати само здрава и најпродуктивнија грла; Излучивање грла која не остварују производњу карактеристичну за поједину расу; Обезбедиће се

довољан број квалитетног подмлатка; Регистрованим газдинствима ће се омогућити повећање прихода у виду добијања годишњих субвенција за квалитетна приплодна грла. Корисник подстицајних средстава за сва регистрована пољопривредна газдинстава са територије општине Голубац, независно од броја квалитетних приплодних грла стоке која та газдинства поседују, без додатне новчане накнаде спроводи главни одгајивачки програм, процедуру уписа и редовног вођења матичне евиденције домаћих животиња (крава, свиња, оваца и коза), као и обилазак пољопривредних произвођача, прикупљање података о производњи, тетовирање грла стоке, узимање узорака млека, шалирање свиња, стручна помоћ и давање савета, обавештавање о доступним актуелним подстицајним средствима и благовремено попуњавање и подношење документације за подстицајна средства.

2.5.2. Циљеви мере: Општи циљеви: Унапређење сточарства на територији општине Голубац у смислу раста производње и унапређења конкурентности, што води стабилности дохотка произвођача. Специфични циљеви: -унапређење квалитета производа, одабир квалитетног приплодног материјала, у складу са одгајивачким програмима; -унапређење генетског потенцијала приплодних грла; -повећање прихода домаћинства са територије општине Голубац у виду субвенција за квалитетна приплодна грла у 2025. години.

2.5.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са "Националним програмом за пољопривреду за период 2018–2020 године, с обзиром да Национални програм за нов програмски период још увек није донет". Глава II, област 3. Посебни подстицаји, 3.1. Подстицаји за спровођење одгајивачких програма ради остваривања одгајивачких циљева у сточарству. Корисник доставља потписану изјаву да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима.

2.5.4. Крајњи корисници: Одгајивачке организације и организације са посебним овлашћењима, уписане у Регистар одгајивачких организација и организација са посебним овлашћењима у складу са Законом о сточарству.

2.5.5. Економска одрживост: За ову меру неће се тражити достављање бизнис плана.

2.5.6. Општи критеријуми за кориснике: Корисник може бити правно лице, или предузетник уписан у Регистар одгајивачких организација и организација са посебним овлашћењем код надлежног Министарства. Корисник није поднео захтев за подстицајна средства за исто улагање у другим јавним фондовима. Корисник нема доспелих неизмирених обавеза по основу јавних прихода према буџету општине Голубац. Корисник је испунио доспеле обавезе по основу раније остварених подстицаја, субвенција и кредита од стране буџета општине Голубац.

2.5.7. Специфични критеријуми: Основна одгајивачка организација је уписана у евиденцију произвођача квалитетних приплодних свиња, оваца, коза и говеда. Основна одгајивачка организација има одобрене основне одгајивачке програме за говедарство, овчарство, козарство и свињарство за 2025.годину.

2.5.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

(Нема дефинисаних инвестиција)

2.5.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Основна одгајивачка организација је уписана у евиденцију произвођача квалитетних приплодних свиња, оваца, коза и говеда	да	20
2	Основна одгајивачка организација има одобрене основне одгајивачке програме за говедарство за 2025.годину	да	20
3	Основна одгајивачка организација има одобрене основне одгајивачке програме за козарство за 2025.годину	да	20
4	Основна одгајивачка организација има одобрене основне одгајивачке програме за овчарство за 2025.годину	да	20
5	Основна одгајивачка организација има одобрене основне одгајивачке програме за свињарство за 2025.годину	да	20

2.5.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи по кориснику је до 100% од вредности захтева (без ПДВ-а), а максимално до 1.250.000 динара.

2.5.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број грла свиња уведених у матичну евиденцију
2	Укупан број грла оваца и коза уведених у матичну евиденцију
3	Укупан број грла говеда уведених у матичну евиденцију

2.5.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране надлежног органа општине Голубац а на основу Јавних позива које расписује Председник општине. Одмах по усвајању Програма, информације ће бити објављене на огласним таблама у насељима општине Голубац, као и на интернет страници општине Голубац. Захтеви се подносе од стране корисника на обрасцима у складу са условима који су раније прописани. Административну проверу примљених захтева у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости захтева, врши општинска управа Голубац. Захтеви који испуњавају услове и прихватљиви су, биће финансирани до висине опредељених средстава према Јавном позиву за подношење захтева. Коначну одлуку о расподели и коришћењу подстицајних средстава доноси Председник општине Голубац на основу предлога Начелника општинске управе Голубац. Актом Председника општине Голубац утврђује се право на коришћење подстицаја и износ подстицаја који се додељују до висине опредељених средстава за ову меру. Подршка се додељује у облику бесповратне финансијске помоћи, а међусобна права и обавезе биће регулисана Уговором између корисника средстава и надлежног органа општине Голубац.

2.6. Назив и шифра мере: 402 Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју

2.6.1. Образложење: Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди одобравају се за организовање радионица, трибина, предавања, сајмова и изложби. Регистрована пољопривредна газдинства из свих села са територије општине Голубац, која желе да се упознају са новостима у пољопривреди, најновијом механизацијом која се користи у свету, органском пољопривредом, новим расама стоке итд., могу учествовати на пољопривредним сајмовима. Досадашње посете пољопривредним сајмовима, пољопривредни произвођачи су користили и за куповину нове механизације по нижим – сајамским ценама, куповину расних грла стоке, повезивање са другим пољопривредним произвођачима, земљорадничким задругама, пољопривредним удружењима и сл. Пољопривредни произвођачи који радена својој едукацији су много спремнији да у своју пољопривредну производњу уведу новине као што су: набавка нових сорти семена, нове расе стоке, система за наводњавање, да примене модерне начине производње и обраде земљишта, активирају производњу у затвореном простору, отпочну са органском производњом, користе субвенције Министарства пољопривреде, као и ИПАРД фондова итд.

2.6.2. Циљеви мере: Унапређење знања и вештина пољопривредних произвођача организовањем стручних предавања, ангажовањем пољопривредних стручњака и служби као и посетама сајмовима и изложбама из области пољопривреде. Циљеви који се могу постићи овом мером се индиректно односе и на достизање тржишног развоја и јачање тржишне позиције пољопривредних и прехрамбених производа, унапређење конкурентности субјеката у производњи хране, као и повећање свести потрошача о квалитету пољопривредних и прехрамбених производа у земљи и иностранству.

2.6.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: : Мера је у складу са "Националним програмом за пољопривреду за период 2018.-2020, с обзиром да Национални програм за нов програмски период још увек није донет", тачка 3.3. Промотивне активности у пољопривреди и чланом 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

2.6.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници средстава по основу ове мере су физичка лица носиоци или чланови регистрованих пољопривредних газдинстава са територије општине Голубац.

2.6.5. Економска одрживост: За ову меру неће се тражити достављање бизнис плана.

2.6.6. Општи критеријуми за кориснике: Корисник мере је носиоц или члан активног регистрованог пољопривредног газдинства са територије општине Голубац. Из истог регистрованог пољопривредног газдинства, на пољопривредни сајам могу да путују до 2 члана газдинства.

2.6.7. Специфични критеријуми: За спровођење ове мере нема специфичних критеријума.

2.6.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
402.1	Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања
402.2	Стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности

2.6.9. Критеријуми селекције:

(Нема дефинисаних критеријума)

2.6.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи износи 100 % од укупних трошкова организације посете сајмовима пољопривреде и трошкова едукације.

2.6.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број газдинстава који су учествовали на сајмовима
2	Број газдинстава који су писуствовали едукацијама

2.6.12. Административна процедура: Надлежни орган општине Голубац прибавља најповољније понуде за организацију посета Сајмовима пољопривреде и едукацију пољопривредника. Савет за развој пољопривреде општине Голубац, предлаже теме и области за едукацију пољопривредника. На основу достављених најповољнијих понуда, Начелник општинске управе Голубац, даје налог финансијској служби да средства пренесе на рачун организатора путовања и едукација, Пријем захтева, проверу захтева за одлазак на сајмове и израду коначне листе учесника, обавља стручна служба општинске Управе. Подношење захтева односно упис заинтересованих регистрованих пољопривредника за сајам пољопривреде траје до попуне слободних места у аутобусу.

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	/	рзс*
Регион	Регион Јужне и Источне Србије	рзс*
Област	Браничевска област	рзс*
Град или општина	општина	рзс*
Површина	367	рзс*
Број насеља	24	рзс*
Број катастарских општина	24	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	24	
Демографски показатељи		
Број становника	6502	рзс**
Број домаћинстава	2651	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, km ²)	18	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	-18	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	-18	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	12,6	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	24,16	рзс**
Просечна старост	50	рзс*
Индекс старења	300	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	31	рзс*
Основно образовање (%)	31	рзс*
Средње образовање (%)	31	рзс*
Више и високо образовање (%)	6	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	40	Процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	Равничарски и брежуљкасти делови у западном и централном делу општине (долина река Пек и Туманка). Представљају крајњи део Панонске низије. Висине су од 80 до 500 метара, и заузимају око 30 % општине). Погодни су за пољопривредну производњу. Други значајни облик рељефа је планински део општине, изнад 500 метара који заузима 70 % општине (насеље Голубац, Кривача, Двориште, Брњица и Добра).	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	Гајњача 17%; Алувијално земљиште 4.5%; Ритска црница 1.1% ; Пескуше 8.7% ; Лесивирана смоница 2.4%; Редзине 19.9% ; Смеђа кисела земљишта 46.3% По бонитетној класи више од 65% земљишта спада у 4, 5, 6 и 7 класу . Прве и друге класе земљишта има испод 7 %.	Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	Голубац има умерено-континенталну климу, са јасно израженим годишњим добима. Снежне зиме, врела лета и чести ветрови из југоисточног, западног и северозападног правца, типични су за голубачки крај.	Интерни

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Просечна количина падавина (mm)	756	Интерни
Средња годишња температура (oC)	11	Интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	Дунав је најбитнија река која протиче кроз општину Голубац у дужини од 52 км. и ту је најшири у свом току 6 км и чини Ђердапско језеро. Остале Притоке Дунава имају мали потенцијал. Западну границу општине Голубац чини река Пек Основни проблем вода је квалитет у хемијском и биолошком смислу. За водоснабдевање се користе подземне воде.	Интерни
Површина под шумом (ha)	17540 хектара	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	48% територије	рзс*
Пошумљене површине у претходној години (ha)	7	рзс*
Посечена дрвна маса (m3)	5150	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	1079	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	879	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	873	
- правна лица и предузетници (%)	6	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	6416	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	17,5	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	Укупно 6.416 / 100 %; Оранице и баште 4.436 / 69% ; Воћњаци 16 / 2,5% ; Виногради 65 / 1% ; Ливаде и пашњаци 1698 / 27% ;	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало(19) (ha, %)	Укупно 5.375 / 100 % Укупно Жита 4.436 / 82% Пшеница 1.214 / 27%; Кукуруз 1.955 / 44%; - Јечам 157 / 3,5% ; Овас 120 / 2,7 % ; Раж 4 / 0,05%; -остала жита 47 / 1%; Индустријско биље 22 / 0,5%; Поврће65 / 1% ; Крмно биље755 / 14 %; Остало97 / 2%.	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	4,59	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	Прва комасација 1985 године (КО Браничево, Шувајић, Клење и Душманић) 805 хектара ; Друга комасација 1989 године (Голубац, Малешево, Кудреш, Војилово, Сладинац, Радошевац, Бикиње и Барич) на укупној површ. од 1860 хектара ; Трећа комасација 1988. године (Винци, Доња Крушевица и Миљевић) 517 хектара.	Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	/	Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	155	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	/	Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	72	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)	1430	Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	171,4944	Интерни
- физичка лица (%)	/	Интерни
- правна лица (%)	/	Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	58.866 укупно од тога: говеда 1.305; свиње 9.310; овце 4.242; козе 972; живина 38.358; пчеле 4.679	рзс***

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	Трактори и комбајни 2.209; Прикључне машине 6.995	рзс***
Пољопривредни објекти (број)	Укупно има 2.731 објеката, за смештај стоке 3.524; објекти за смештај пољопривредних производа 1.667; објекти за смештај механизације и опреме 1.056	рзс***
чч, сушаре, стакленици и пластеници (број)	145 објеката укупно, од тога : Сушара 4; Хладњача 8; Стакленици 0; Пластеници 123	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	Употреба ђубрива на 7.767 хектара / 3.185 број газдинства	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	3332	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	3332/10	рзс***
Годишње радне јединице (број)	1493	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	Укупно 6 а од тога: Општа земљорадничка задруга Голубац; Земљорадничка задруга Браничево; Земљорадничка задруга Клење; Удружење произвођача воћа и лековитог биља	Интерни
- биљна производња (t)	Укупно 19.115 тона од тога: Пшеница 3.598 ; Кукуруз 8.302 ; Сунцокрет 88 ; Пасуљ 147; Кромпир 625 ; Детелина 810; Луцерка 3.070 ; Ливаде 1.400 ; Пашњаци 1.075	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	/	Интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева(km)	140	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	4 поште / 2052 претплатника	рзс*
<i>Водопривредна инфраструктура</i>		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	1670	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	826	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м3)	255	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м3)	/	рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	Једна трафостаница 35/10 Кв и 62 трафостанице 10/0,4 кВ као и 7 Извода за поменуте трафостанице	Интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	4	рзс*
Број становника на једног лекара	538	рзс*
Број корисника социјалне заштите	559	рзс*
Диверзификација руралне економије		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	56	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности(30) (број)	50	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	1000000 / 32158	рзс*
Трансфер знања и информација		

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	Не постоји локална саветодавна служба, формирана је регионална саветодавна стручна служба са седиштем у Пожаревцу.	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)	Укупно 10 домаћинства укључено у програм надзора са обавезом редовне контроле као и 110 домаћинства повремено-семинари, трибине, контрола плодности.	ПССС

30.06.2025. Голубац,

Датум и место

Потпис овлашћеног лица у АП/ЈЛС